

Google Maps van de oudheid

Even snel checken hoe lang het fietsen is van je huis naar het feestje? En wanneer ben je duurder uit: als je reist met de auto of per trein?

Met de hedendaagse techniek is dat snel uitgezocht. Een reis plannen is nog nooit zo eenvoudig geweest.

Ook is het ongekend hoe snel we ons tegenwoordig kunnen vervoeren. Van Rotterdam naar Parijs (ca. 500 kilometer): ongeveer drie uur in de Thalys. Van Edinburgh naar Istanbul (ca. 3500 kilometer): ongeveer drie uur met de toekomstige [hyperloop](#). Een reis afleggen is nog nooit zo snel gegaan.

Lees hier hoe je met de techniek van nu na kunt gaan hoe mensen reisden in de tijd van de Bijbel. In de tijd van Jezus en Paulus ging een reis plannen en afleggen er heel anders aan toe. Je had qua vervoersmiddelen ongeveer de keus uit een ossenkar, een ezel, een paard of gewoon de benenwagen. De reistijd was dus een stuk langer. En een reis plannen was niet eenvoudig. Modderstromen, onverwachte weerelementen en rovers langs de weg maakten een reis niet erg voorspelbaar. En je kunt je voorstellen dat het rond de belangrijkste Joodse feesten extra druk was op de wandelpaden. Door de duizenden mensen die onderweg waren naar Jeruzalem kwam je soms later aan op je bestemming dan gepland. Denk aan onze 'zwarte zaterdag'.

De universiteit van Stanford USA heeft een 'Google Maps' van de oudheid ontwikkeld, met de naam [ORBIS: The Stanford Geospatial Network Model of the Roman World](#). Op deze website kun je zelf de route, tijd en kosten berekenen van een reis voor de inwoners van het Romeinse rijk. Reizen per boot of te voet, van de zomerdienstregeling tot de winterdienstregeling: het staat er allemaal op. Zo krijg je een inkijkje in de afwegingen die toen een rol speelden als mensen huis en haard verlieten om elders zaken te doen, aan een pelgrimsfeest deel te nemen, familie te bezoeken, of misschien wel het goede nieuws te verkondigen.

Hieronder laten we een tweetal mogelijkheden zien van deze website:

- In [Handelingen 21:33](#) lezen we hoe Paulus gevangen wordt genomen en via een proces uiteindelijk naar Rome wordt afgevoerd. ORBIS laat zien dat er meerdere manieren zijn om deze reis af te leggen, afhankelijk van hoe je reist en of je voor de goedkoopste (ca. 31 dagen), snelste (ca. 28 dagen) of kortste (ca. 43 dagen) reis gaat. Uiteraard houdt ORBIS geen rekening met hevige stormen (Handelingen 27) en schipbreuk (Handelingen 28), maar de route die Paulus aflegt lijkt het meest op de goedkoopste route.
- In Openbaring 1-3 lezen we dat Johannes op het Griekse eiland Patmos een rondzendbrief verstuurt. De brief gaat eerst naar de gemeente in Efeze ([Openbaring 2:1](#)). ORBIS laat je zien welke reis die brief waarschijnlijk heeft afgelegd. En vervolgens kun je vandaar weer zien hoe de brief naar de gemeenten van Smyrna, Pergamum, Tyatira, Sardes, Filadelfia en Laodicea vervoerd is.

En zo zijn er veel meer toepassingen te bedenken. Denk aan de zendingsreizen van Paulus en de andere schrijvers van het Nieuwe Testament. Of aan hoe Jezus en zijn leerlingen door Galilea trokken, en uiteindelijk naar Jeruzalem afreisden.

Wil je zelf met deze website aan de slag? Bekijk dan eerst [dit](#) instructiefilmpje. Alle functies van ORBIS worden erin uitgelegd.

Een goede reis door de wereld van de Bijbel!

Bram Oudenampsen

Bijbelwetenschapper bij het Nederlands Bijbelgenootschap.